

**ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО
МЕЛІОРАЦІЇ ТА РИБНОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(ДЕРЖРИБАГЕНТСТВО)**

вул. Січових Стрільців, 45 а, м. Київ, 04053
тел.: (044) 272 20 32
E-mail: darg@darg.gov.ua
сайт: darg.gov.ua
код згідно з ЄДРПОУ 37472282

**STATE AGENCY
OF MELIORATION AND
FISHERIES OF UKRAINE
(DERZHRYBAGENTSTVO)**

45a, Sichovykh Striltsiv str., Kyiv, 04053, Ukraine
tel.: (+380) (44) 272 20 32
E-mail: darg@darg.gov.ua
WEB: www.darg.gov.ua

№ _____ від _____ 20__ р.

Державна регуляторна служба
України

Про погодження проекту
наказу Мінагрополітики

На заміну листа Державного агентства меліорації та рибного господарства України від 30.10.2023 № 3-15-5/6407-23 відповідно до статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Державне агентство меліорації та рибного господарства України подає для погодження доопрацьований проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Положення про наукового спостерігача» (далі – проект наказу).

- Додатки: 1. Проект наказу на 10 арк. в 1 прим.
2. Пояснювальна записка до проекту наказу на 5 арк. в 1 прим.
3. Аналіз регуляторного впливу до проекту наказу на 19 арк. в 1 прим.
4. Інформаційно-довідкові матеріали на 1 арк. в 1 прим

Т.в.о. Голови

Ігор КЛИМЕНОК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства аграрної політики
та продовольства України

№ _____

Положення про наукового спостерігача

І. Загальні положення

1. Це Положення визначає правовий статус, кваліфікаційні вимоги, основні завдання, права і обов'язки наукового спостерігача, процедуру його направлення на риболовне судно під Державним Прапором України або судно іноземної держави (далі – риболовні судна) та відкликання з них, а також інші вимоги щодо збору науково-промислових даних для забезпечення виконання положень міжнародних договорів, стороною яких є Україна та якими встановлено вимогу щодо міжнародного наукового спостереження у ході здійснення промислових операцій.

2. У цьому Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

відповідальна наукова установа – наукова установа, визначена уповноваженим органом відповідальною за реалізацію наукових досліджень з оцінки стану, вивчення біології та середовища існування водних біоресурсів, збирання біологічних і промислово-статистичних даних у зоні дії міжнародного договору, стороною якого є Україна або у відкритому морі;

держава прапора – держава, що надала риболовному судну право плавати під її прапором відповідно до національного законодавства і міжнародних договорів;

звіт наукового спостерігача – опрацьовані науковим спостерігачем, відповідно до встановлених для відповідного району наукового спостереження вимог, науково-промислові дані;

наукове спостереження – комплекс заходів щодо збору науково-промислових даних у районі наукового спостереження та підготовки звіту за результатами їх аналізу, які здійснюються з урахуванням вимог національного законодавства і міжнародних договорів;

науково-промислові дані – біологічна, екологічна та технічна інформація щодо навколишнього природного середовища та водних біоресурсів, зібрана науковим спостерігачем у районі наукового спостереження під час здійснення риболовним судном спеціального використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України;

район наукового спостереження – морський район, що вважається одиницею для цілей географічної класифікації в рибальстві, сформований через посилення на підрайон, сектор або підсектор Продовольчої та сільськогосподарської організації Організації Об'єднаних Націй або, у відповідних випадках, район (підрайон, сектор або підсектор) зони

UB
Міністерство аграрної політики та продовольства України
№21-1210-05.1/30804 від 29.12.2023
КЕП: Сольський М. Т. 29.12.2023 23:38
58E2D9E7F900307B04000008E823400DEB9A100

відповідальності міжнародних організацій з питань управління рибальством (далі – МОУР), економічну зону або зону, обмежену географічними координатами;

суб'єкт господарювання – судновласник або власник риболовного судна, судно якого планує або здійснює спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України під Державним Прапором України;

уповноважений орган – центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

Інші терміни в цьому Положенні, вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів» та нормативно-правових актах, прийнятих відповідно до нього.

II. Правовий статус наукового спостерігача

1. Правовий статус наукового спостерігача на риболовному судні прирівнюється до правового статусу старшого командного (старшого офіцерського) складу риболовного судна.

2. Науковий спостерігач своїми діями не втручається в діяльність екіпажу риболовного судна, пов'язану із здійсненням спеціального використання водних біоресурсів.

3. Науковий спостерігач не виконує інспекторських функцій.

4. Науковий спостерігач, у своїх діях, пов'язаних з виконанням на риболовному судні покладених на нього обов'язків, підзвітний уповноваженому органу та відповідальній науковій установі.

5. На наукового спостерігача не може бути покладено судові обов'язки, крім обов'язків щодо боротьби за живучість риболовного судна.

III. Кваліфікаційні вимоги до наукового спостерігача

1. Науковим спостерігачем може бути особа, яка:

має вищу (повну, базову) освіту;

має досвід роботи не менше одного року за напрямом науково-дослідної діяльності у галузі рибного господарства;

обізнана з положеннями нормативно-правових актів та інших документів, які регулюють діяльність у районі наукового спостереження;

є компетентною в питаннях навігації, збору і попередньої обробки зібраних на риболовних суднах науково-промислових даних;

володіє мовою, яка забезпечує необхідний для виконання обов'язків наукового спостерігача рівень комунікації на борту риболовного судна, на якому він здійснює наукові спостереження та узгоджена між представником

риболовного судна, який приймає наукового спостерігача на риболовне судно для здійснення наукового спостереження та відповідальною науковою установою, яка направляє наукового спостерігача;

придатна до роботи на риболовних судах за станом здоров'я;
атестована відповідальною науковою установою.

2. Порядок атестації наукових спостерігачів затверджується відповідальною науковою установою.

IV. Права та обов'язки наукового спостерігача

1. Науковий спостерігач має право на:

забезпечення належних умов для виконання своїх обов'язків і відпочинку, безпеку у період його перебування на борту риболовного судна;

вільний доступ до всіх суднових приміщень і механізмів, відомостей щодо дій екіпажу, суднових документів щодо добутих (виловлених) водних біоресурсів та будь-яких записів, пов'язаних із здійсненням спеціального використання водних біоресурсів, гідрометеорологічних даних і даних щодо стану навколишнього природного середовища;

доступ до суднових засобів зв'язку і користування ними.

2. Науковий спостерігач зобов'язаний:

здійснювати збір науково-промислових даних відповідно до вимог національного законодавства та міжнародних договорів;

дотримуватися правил внутрішнього розпорядку, встановлених на риболовному судні, на якому здійснюється наукове спостереження;

здійснювати свою діяльність, не перешкоджаючи функціонуванню риболовного судна, на якому здійснюється наукове спостереження;

дотримуватись вимог конфіденційності інформації щодо спеціального використання водних біоресурсів, отриманої ним на риболовному судні.

3. Науковому спостерігачу забороняється вимагати чи приймати, безпосередньо чи опосередковано, будь-які грошові винагороди, подарунки, послуги, позики або будь-що, якщо воно має грошову цінність, від суб'єктів господарювання або осіб, чий інтереси можуть стосуватися виконання чи невиконання науковим спостерігачем своїх обов'язків, крім харчування, проживання, покриття витрат на переїзд до/з риболовного судна або заробітної плати, якщо ці витрати здійснюються суб'єктом господарювання.

V. Направлення та відкликання наукового спостерігача

1. Науковий спостерігач направляється на риболовне судно відповідно до рішення відповідальної наукової установи, за погодженням з уповноваженим органом.

2. Для направлення наукового спостерігача на риболовне судно, суб'єкт господарювання подає до відповідальної наукової установи заяву за формою згідно з додатком до цього Положення (далі – заява суб'єкта господарювання), до якої додаються:

1) копії документів, які підтверджують майнові права суб'єкта господарювання на риболовне судно (свідоцтво про право власності на риболовне судно, договір оренди або договір фрахтування);

2) копія свідоцтва про право плавання під Державним Прапором України.

Суб'єкт господарювання відповідає за достовірність даних, зазначених у заяві суб'єкта господарювання та документах, що до неї додаються.

3. Заява суб'єкта господарювання розглядається відповідальною науковою установою протягом 30 календарних днів з дня її надходження, яка за результатами розгляду приймає рішення, за погодженням з уповноваженим органом, про направлення наукового спостерігача на риболовне судно або відмову у його направленні, про що повідомляє суб'єкта господарювання.

4. Відповідальна наукова установа за результатами розгляду заяви суб'єкта господарювання вносить уповноваженому органу для погодження пропозицію щодо направлення наукового спостерігача на риболовне судно або відмову у його направленні, до якої додається:

копія заяви суб'єкта господарювання;

план роботи наукового спостерігача на борту риболовного судна, на яке він направляється.

5. Уповноважений орган, з урахування положень пункту 7 цього розділу, розглядає пропозицію та документи, які до неї додаються, внесені відповідальною науковою установою, та за результатами розгляду повідомляє відповідальну наукову устанovu про погодження пропозиції щодо направлення наукового спостерігача на риболовне судно або відмову у її погодженні.

6. Відповідальна наукова установа повідомляє суб'єкта господарювання про рішення щодо направлення наукового спостерігача на риболовне судно або відмову у його направленні протягом 30 календарних днів з дня надходження заяви суб'єкта господарювання.

7. Підставою для відмови відповідальною науковою установою у направленні наукового спостерігача є:

1) подання в заяві суб'єкта господарювання або документах, що до неї додаються недостовірної інформації/відомостей;

2) відмова уповноваженого органу у погодженні направлення наукового спостерігача.

8. Підставами для відмови уповноваженим органом у погодженні направлення наукового спостерігача на риболовне судно є:

1) наявність задокументованої інформації про співпрацю наукового спостерігача з представниками, підприємствами, установами та організаціями держав, які Верховною Радою України визнані державою-агресором або державою-окупантом;

2) застосування до суб'єкта господарювання або пов'язаних з ним осіб спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) відповідно до Закону України «Про санкції»;

3) невиконання або неналежне виконання науковим спостерігачем покладених на нього обов'язків щодо забезпечення наукового спостереження промислової діяльності риболовного судна та підготовки звітних матеріалів за його результатами у попередніх промислових сезонах;

4) систематичне порушення науковим спостерігачем правил внутрішнього розпорядку, встановлених на риболовному судні, на якому він здійснював наукове спостереження у попередніх промислових сезонах;

5) недотримання науковим спостерігачем вимог конфіденційності інформації щодо спеціального використання водних біоресурсів, отриманої ним на риболовному судні, у попередніх промислових сезонах;

6) наявність задокументованої інформації про вимагання чи прийняття науковим спостерігачем, безпосередньо чи опосередковано, від суб'єктів господарювання або осіб, чий інтереси можуть стосуватися виконання чи невиконання науковим спостерігачем своїх обов'язків, грошових винагород, подарунків, послуг, позик або будь-чого, що має грошову цінність;

7) систематичне порушення суб'єктами господарювання і капітанами риболовних суден своїх обов'язків відносно наукового спостерігача, викладених у розділі VI цього Положення, у попередніх промислових сезонах;

8) подання в заяві суб'єкта господарювання або документах, що до неї додаються недостовірної інформації/відомостей.

9. Науковий спостерігач на риболовному судні перебуває під юрисдикцією держави прапора та зобов'язаний здійснювати свою діяльність відповідно до вимог (документів) МОУР, що регламентують роботу наукового спостерігача, та законодавства держави прапора з питань, не врегульованих документами МОУР.

10. Науковий спостерігач направляється на риболовне судно, що плаває під прапором іншої держави, на підставі укладеної домовленості між уповноваженими органами держав щодо наукового спостереження за діяльністю риболовних суден та відповідно до вимог цього Положення.

11. Наукового спостерігача може бути відкликано відповідальною науковою установою за погодженням з уповноваженим органом у разі суттєвого погіршення стану його здоров'я та загрози життю або за інших обставин, що унеможливають ефективне виконання науковим спостерігачем його обов'язків на борту риболовного судна.

12. У разі відкликання наукового спостерігача з риболовного судна, відповідальна наукова установа за погодженням з уповноваженим органом може направити іншого наукового спостерігача на риболовне судно.

VI. Обов'язки суб'єктів господарювання і капітанів риболовних суден в частині забезпечення наукового спостереження під час здійснення промислу

1. Суб'єкти господарювання зобов'язані приймати на борт риболовного судна наукових спостерігачів, якщо така вимога встановлена міжнародними договорами, законодавством прибережної держави або документами МОУР, у районі відповідальності яких планується здійснювати спеціальне використання водних біоресурсів.

2. Суб'єкти господарювання та капітани риболовних суден, що здійснюють спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України забезпечують належні умови для виконання обов'язків і відпочинку наукового спостерігача, його безпеку у період перебування на борту риболовного судна.

3. Суб'єкти господарювання, капітани та члени екіпажів риболовних суден, зобов'язані співпрацювати з науковим спостерігачем та сприяти йому у належному виконанні покладених на нього обов'язків, а також надавати на його вимогу:

вільний доступ до всіх суднових приміщень і механізмів, відомостей щодо дій екіпажу, суднових документів щодо обліку добутих (виловлених) водних біоресурсів, будь-яких записів та інших інформаційних джерел, пов'язаних з отриманням, переробкою, зберіганням і вивантаженням уловів, всіх його компонентів і продуктів переробки, включаючи викиди та інші наслідки діяльності судна, які мають вплив на навколишнє природне середовище;

можливість відбору проб водних біоресурсів з будь-якого улову для отримання біологічних даних відповідно до методичних рекомендацій щодо збору і попередньої обробки польових матеріалів, затверджених відповідальною науковою установою, за погодженням з уповноваженим органом;

вільний доступ до поточних гідрометеорологічних даних і даних щодо стану навколишнього природного середовища, що надходять на риболовне судно;

усі відомості про точний час і місце виконання промислових та інших операцій, здійснюваних риболовним судном;

доступ до суднових засобів зв'язку і можливість користування ними;

спецодяг, інші засоби індивідуального захисту відповідно до Закону України «Про охорону праці»;

рятувальні засоби відповідно до вимог Міжнародної конвенції з охорони людського життя на морі 1974 року з поправками.

4. Капітан риболовного судна, на якому здійснюється спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України, має право отримати копію звіту наукового спостерігача (на вимогу).

5. Суб'єкту господарювання, капітану та членам екіпажу судна, на якому перебуває науковий спостерігач забороняється:

пропонувати науковому спостерігачу, безпосередньо чи опосередковано, будь-які грошові винагороди, подарунки, послуги, позики або будь-що, що має грошову вартість, за виключенням покриття витрат на харчування, проживання, переїзд до/з риболовного судна або заробітної плати, якщо ці витрати здійснюються суб'єктом господарювання;

залякувати або принижувати наукового спостерігача, заважати йому виконувати його обов'язки;

перешкоджати або втручатися у процедуру збору первинної інформації науковим спостерігачем;

пошкоджувати, знищувати або викидати зібрані науковим спостерігачем зразки, обладнання, записи, документи або особисті речі, що йому належать без прямої згоди наукового спостерігача;

забороняти, перешкоджати або змушувати наукового спостерігача проводити або не проводити відбір зразків, наукове спостереження і виконання інших обов'язків наукового спостерігача;

перешкоджати або заважати науковому спостерігачу комунікувати з відповідальною науковою установою, яка направляє наукового спостерігача на риболовне судно, у тому числі, шляхом перешкоджання у доступі до наявних на судні засобів зв'язку.

6. У разі порушення суб'єктом господарювання вимог національного законодавства, міжнародних договорів та цього Положення в частині забезпечення наукового спостереження, риболовне судно не допускається до спеціального використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України.

7. Оплата праці наукових спостерігачів здійснюється суб'єктом господарювання відповідно до договору, укладеного між таким суб'єктом господарювання та відповідальною науковою установою.

VII. Взаємовідносини наукового спостерігача та відповідальної наукової установи

Відповідальна наукова установа у взаємовідносинах з наукових спостерігачем здійснює:

затвердження порядку атестації наукових спостерігачів;

направлення та відкликання наукових спостерігачів, за погодженням з уповноваженими органом;

встановлення вимог щодо звітності наукового спостерігача за результатами наукового спостереження, її подання, зберігання та доступу до неї;

проведення навчань і спеціальних інструктажів наукових спостерігачів з метою їх ознайомлення з національним законодавством та міжнародними договорами, що регламентують діяльність наукових спостерігачів, а також спеціальне використання водних біоресурсів;

забезпечення наукових спостерігачів інформацією, матеріалами, та обладнанням, необхідними для виконання своїх обов'язків;

контроль за діяльністю наукового спостерігача;

правове забезпечення діяльності наукового спостерігача;

надання узагальнених даних щодо діяльності наукових спостерігачів до міжнародних організацій відповідно до національного законодавства та міжнародних договорів.

**Начальник Управління
регулювання аграрних ресурсів**

Ольга ПАЗИНИЧ

Додаток
до Положення про наукового
спостерігача
(пункт 2 розділу V)

Заява
про направлення на риболовне судно наукового спостерігача

Відповідно до положень Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права від 10 грудня 1982 року, Угоди про виконання положень Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права від 10 грудня 1982 року, що стосуються збереження транскордонних рибних запасів і запасів далеко мігруючих риб і управління ними

_____
(повне або скорочене найменування юридичної особи або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи-підприємця, місцезнаходження юридичної особи або місце проживання фізичної особи-підприємця)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(код ЄДРПОУ юридичної особи або реєстраційний номер облікової картки платника податків чи серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті)

прошу направити наукового спостерігача для забезпечення наукового спостереження під час здійснення спеціального використання за межами юрисдикції України _____,

(район наукового спостереження, МОУР (за наявності), виключна економічна зона іншої держави)

на риболовне судно _____
(найменування риболовного судна/номер ІМО/реєстраційний номер)

у період з _____ до _____

Додатки: на _____ арк. в 1 прим.

Судновласник (власник) судна _____
(підпис) (прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства
України «Про затвердження Положення про наукового спостерігача»
(далі – проект наказу)

1. Мета

Забезпечення діяльності наукових спостерігачів, які здійснюють наукове спостереження на риболовних суднах, що плавають під Державним Прапором України та прапорами інших держав.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект наказу розроблено відповідно до абзацу двадцять п'ятого статті 8 Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», пункту 8 Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2021 року № 124, з метою виконання Україною взятих на себе зобов'язань відповідно до міжнародних договорів та формування нормативно-правового підґрунтя діяльності наукових спостерігачів, які здійснюють наукове спостереження на риболовних суднах, що плавають під Державним Прапором України або прапорами інших держав.

Наразі, водні живі ресурси Світового океану, які залишаються одним із найбільш доступних для людства продуктом харчування, піддаються чи не найбільшому антропогенному навантаженню, а більшість з них використовується з перевищенням рівнів допустимого вилову. Нерегульоване використання водних живих ресурсів Світового океану може призвести до знищення рибних запасів цих вод, а також транскордонних рибних запасів, тому їх промисловий вилов потребує контролю з боку держав, під прапором яких здійснюється промисел риби та інших водних живих ресурсів.

З метою попередження негативних наслідків для запасів водних живих ресурсів світова спільнота вбачає необхідність в ухваленні державами, судна яких здійснюють промисел у водах відкритого моря і у прибережних водах інших держав, заходів щодо здійснення відповідного контролю за цією діяльністю. Більшість прибережних держав запровадили національні схеми регулювання рибпромислової діяльності у водах під своєю юрисдикцією і у водах відкритого моря.

Одним з важливих та дієвих елементів державного контролю за використанням рибних запасів Світового океану є забезпечення наукового спостереження на риболовних суднах, що здійснюють промисел у цих водах.

Наукове спостереження на риболовних суднах організовується, виходячи з необхідності забезпечення державного контролю і моніторингу діяльності риболовних суден під українським прапором та суден іноземних держав.

UB
Міністерство аграрної політики та продовольства України
№21-1210-05.1/30804 від 29.12.2023
КЕП: Сольський М. Т. 29.12.2023 23:38
58E2D9E7F900307B040000008E823400DEB9A100

Відповідно до вимог статей 14 та 18 Угоди про виконання положень Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права від 10 грудня 1982 року, які стосуються збереження транскордонних рибних запасів та запасів далеко мігруючих риб і управління ними (далі – Угода), ратифікованої Законом України від 28 листопада 2002 року № 319-IV, Україна, як Сторона Угоди, зобов'язана здійснювати регульоване, відповідальне та науково обґрунтоване рибальство, що забезпечується шляхом наукових спостережень на риболовних судах. Україна, як суб'єкт міжнародних правовідносин, має забезпечувати свій внесок у забезпечення глобального контролю та спостереження за діяльністю риболовних суден під прапором України та інших держав відповідно до міжнародних договорів України. Така діяльність має базуватися на принципах відповідального рибальства, що передбачає моніторинг промислового використання суднами морських живих ресурсів і дотримання судновласниками заходів зі збереження та управління ними.

Реалізація функцій державного нагляду (контролю) у галузі охорони, використання та відтворення водних біоресурсів у виключній (морській) економічній зоні України, територіальному морі, внутрішніх водоймах України та у водах за межами юрисдикції України щодо риболовних суден, що плавають під Державним Прапором України здійснюється центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері рибного господарства та рибної промисловості, охорони, використання та відтворення водних біоресурсів, регулювання рибальства.

Правовими основами здійснення суднами під Державним Прапором України у водах за межами юрисдикції України відповідального та регульованого рибальства є підписані та ратифіковані Україною міжнародні договори, зокрема Конвенція Організації Об'єднаних Націй з морського права 1982 року (далі – Конвенція), яка містить основні норми і принципи морського права, Конвенція про збереження морських живих ресурсів Антарктики 1980 року (далі – Антарктична Конвенція), та Угода, які визначають глобальні та регіональні підходи до забезпечення науково-дослідного співробітництва щодо вивчення стану запасів живих ресурсів і морських екосистем, а також здійснення наукового спостереження промислової діяльності у водах Світового океану.

Пунктами «а» та «б» статті 5 Угоди визначено, що для збереження транскордонних рибних запасів та запасів далеко мігруючих риб і управління ними прибережні держави та держави, які ведуть рибний промисел у відкритому морі, в порядку реалізації свого обов'язку вживають заходів щодо забезпечення довгострокової сталості транскордонних рибних запасів та запасів далеко мігруючих риб і сприяння меті їх оптимального використання, а також забезпечують, щоб такі заходи ґрунтувались на найбільш достовірних наявних наукових даних та були спрямовані на підтримку чи відновлення запасів на рівнях або до рівнів, за яких може бути забезпечений максимальний стабільний вилов, який визначається відповідними екологічними та економічними факторами, включаючи особливі потреби держав, що

розвиваються, та з урахуванням методів ведення рибного промислу, взаємозалежності запасів, а також будь-яких загальнорекомендованих міжнародних мінімальних стандартів як субрегіональних і регіональних, так і всесвітніх.

Статтею 2 додатку I Угоди встановлені принципи збору, упорядкування наукових даних і обміну ними.

Згідно з вимогами пункту «а» частини другої статті XXIV Антарктичної Конвенції, зокрема, Договірні Сторони співпрацюють з метою забезпечення ефективного застосування системи спостереження й інспекції з урахуванням існуючої міжнародної практики.

3. Основні положення проекту акта

Проектом наказу пропонується затвердити Положення про наукового спостерігача (далі – Положення), яким визначатиметься його статус, права та обов'язки, врегульовуватимуться питання його призначення на риболовні судна та відкликання з них. Крім того, Положенням пропонується визначити обов'язки судновласників, власників і капітанів риболовних суден в частині виконання наукового спостереження на таких суднах, а також наукової установи, відповідальної за проведення наукових досліджень з оцінки стану, вивчення біології та середовища існування водних біоресурсів, збирання біологічних і промислово-статистичних даних у зоні дії міжнародних договорів, стороною яких є Україна.

4. Правові аспекти

У даній сфері правового регулювання діють:

Конвенція Організації Об'єднаних Націй з морського права 1982 року;

Конвенція про збереження морських живих ресурсів Антарктики 1980 року;

Конвенція про майбутнє багатостороннє співробітництво в галузі рибальства в північно-західній частині Атлантичного океану;

Угода про виконання положень Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права від 10 грудня 1982 року, які стосуються збереження транскордонних рибних запасів та запасів далеко мігруючих риб і управління ними;

Закон України «Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права 1982 року та Угоди про імплементацію Частини XI Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права 1982 року»;

Закон України «Про ратифікацію Угоди про виконання положень Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права від 10 грудня 1982 року, які стосуються збереження транскордонних рибних запасів та запасів далеко мігруючих риб і управління ними»;

Закон України «Про приєднання України до Конвенції про майбутнє багатостороннє співробітництво в галузі рибальства в північно-західній частині Атлантичного океану 1978 року»;

Закон України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів»;

Закон України «Про міжнародні договори України»;

Постанова Верховної Ради України від 04 лютого 1994 року № 3937-ХІІ «Про участь України у Конвенції про збереження морських живих ресурсів Антарктики 1980 року»;

Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2021 року № 124.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту наказу не потребує фінансування з державного чи місцевого бюджетів.

Вартісної оцінки прямого та опосередкованого впливу на надходження та витрати державного та/або місцевого бюджетів на середньостроковий період проект наказу не передбачає.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект наказу є регуляторним актом.

Проект наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудої сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

Проект наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект наказу не потребує проведення цифрової експертизи та отримання висновку Мінцифри про проведення цифрової експертизи, у зв'язку з тим, що проект наказу не стосується питань інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства, електронної демократії, надання адміністративних послуг або цифрового розвитку.

7. Оцінка відповідності

У проекті наказу відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту наказу сприятиме виконанню Україною взятих на себе відповідно до міжнародних договорів зобов'язань в частині здійснення

відповідального та науково-обґрунтованого рибальства, збереження морських живих ресурсів у водах за межами юрисдикції України. Крім того, прийняття наказу забезпечить формування нормативно-правових основ діяльності наукових спостерігачів, що, зокрема, сприятиме захисту їх прав у ході виконання своїх посадових обов'язків.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Позитивний	Визначення правового статусу, кваліфікаційних вимог, основних завдань, прав і обов'язків наукового спостерігача, процедури його направлення на риболовні судна, що здійснюють спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України, плавають під Державним Прапором України у зоні відповідальності міжнародних організацій з питань управління рибальством, у відкритому морі, виключній економічній зоні інших держав та під прапором інших держав та відкликання з них, а також інших вимог щодо забезпечення наукового спостереження під час здійснення спеціального використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України
Суб'єкти господарювання	Позитивний	Можливість здійснення промислової діяльності за межами юрисдикції України
Громадяни	Позитивний	Постачання на ринок високоякісної та доступної продукції з водних біоресурсів українського походження

**Міністр аграрної політики
та продовольства України**
«_____» _____ 2023 р.

Микола СОЛЬСЬКИЙ

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ

НАКАЗ

«___» _____ 202_ року

Київ

№ _____

**Про затвердження Положення
про наукового спостерігача**

Відповідно до абзацу двадцять п'ятого статті 8 Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», пункту 8 Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2021 року № 124, з метою забезпечення діяльності наукових спостерігачів, які здійснюють наукове спостереження на риболовних суднах, що плавають під Державним Прапором України та прапорами інших держав

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про наукового спостерігача, що додається.
2. Управлінню регулювання аграрних ресурсів в установленому законодавством порядку забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра згідно з розподілом обов'язків.

Міністр

Микола СОЛЬСЬКИЙ

UB
Міністерство аграрної політики та продовольства України
№21-1210-05.1/30804 від 29.12.2023
КЕП: Сольський М. Т. 29.12.2023 23:38
58E2D9E7F900307B04000008E823400DEB9A100

Додаток 1
до аналізу регуляторного впливу до
проекту наказу Міністерства аграрної
політики та продовольства України
«Про затвердження Положення про
наукового спостерігача»

ТЕСТ
малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів мікро- та малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником 07 вересня 2023 року.

№	Вид консультації(публічні консультаціїпрямі (круглі столи,наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі(інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковцівтощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Консультації були проведені: публічні прямі (у вигляді нарад, робочих зустрічей, телефонних дзвінків).	3	Заперечень щодо запровадження регулювання не висловлювалось, підтримано необхідність прийняття проекту акта

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання: 3 (одиниць);

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 100 % (сто відсотків).

3. Розрахунок витрат суб'єктів мікро підприємництва на виконання вимог регулювання

Розрахунок здійснюватиметься відносно майбутніх витрат суб'єктів господарювання.

У розрахунку вартості 1 години роботи використано мінімальну заробітну плату, визначену в погодинному розмірі, яка відповідно до Закону України «Про Державний бюджет на 2023 рік», з 1 січня 2023 року становить 40,46 грн.

Для належного виконання вимог регулювання мікро підприємства потребують прямих витрат на придбання засобів (обладнання), які необхідні науковому спостерігачу для дослідження наукових зразків, зокрема замірів, відбору проб, маркування наукових зразків тощо.

У розрахунку вартості врахована орієнтована кількість годин, яка буде витрачатись суб'єктом господарювання на ознайомлення з вимогами регулювання – 2 години, на організацію вимог регулювання – 24 годин.

№ з/п	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1.	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	73 137, 00 грн	73 137, 00 грн	365 685, 00 грн
2.	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)
3.	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали);	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)
4.	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)

5.	Інші процедури: (оплата праці наукового спостерігача) <i>Формула:</i> <i>Кількість наукових спостерігачів на судні X вартість часу наукового (денна заробітна плата) X тривалість промислового рейсу судна з науковим спостерігачем на борту (кількість днів)</i>	1 (кількість наукових спостерігачів на судні) X 7313,72 грн. (вартість 1 дня роботи наукового спостерігача, за результатами консультацій) X 87 (середня тривалість рейсу риболовного судна у днях, за результатами консультацій) = 636 293,64 грн.	За наступний рік витрати залишаються на рівні першого року - 636 293,64 грн.	636 293,64 грн.*5 = 3 181 468,2 грн
6.	Разом, гривень <i>Формула:</i> <i>(сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)</i>	709 430,64 грн	709 430,64 грн	3 547 153,20 грн
7.	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць.	3 одиниці	3 одиниці	3 одиниці
8.	Сумарно, гривень (рядок 6 X рядок 7)	2 128 291,92 грн	2 128 291,92 грн	10 641 459,60 грн
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
9.	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання <i>Формула:</i> <i>витрати часу на отримання інформації про</i>	2 год. (час, який витрачається суб'єктами на пошук постанови в мережі Інтернет; за результатами консультацій) X 40,46 грн. (вартість 1 часу роботи виходячи з	0,00 грн.	80,92 грн (витрати лише в перший рік (стартовий рік впровадження регулювання))

	<i>регулювання X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X кількість нормативно-правових актів</i>	середньомісячної заробітної плати) X 1 наказ (кількість нормативно-правових актів, з якими необхідно ознайомитись) = 80,92 грн.		
10.	Процедури організації виконання вимог регулювання <i>Формула: середні витрати часу на розроблення та впровадження внутрішніх для суб'єкта малого підприємництва – 24 год з розрахунку на одну процедуру на впровадження вимог регулювання X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість внутрішніх процедур, а саме: 1) формування та подання заяви з документами про направлення на риболовне судно наукового спостерігача; 2) проведення інструктажу для екіпажу судна стосовно вимог регулювання;</i>	24 год. (час який витрачається суб'єктами господарювання на розроблення та впровадження внутрішніх процедур (за результатами консультацій) X 40,46 грн. (вартість 1 часу роботи виходячи з погодинної мінімальної заробітної плати) X 2 (кількість процедур) = 1 942,08 грн.	За наступний рік витрати залишаються на рівні першого року – 1 942,08 грн.	1942,08 грн. *5 = 9 710,40 грн.

11.	Процедури офіційного звітування	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)
12.	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)
13.	Інші процедури (уточнити)	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)	0,00 (витрати відсутні)
14.	Разом, гривень <i>Формула: (сума рядків 9 + 10 + 11 + 12 + 13)</i>	2 023,00 грн.	1 942,08 грн.	9 791,32 грн.
15.	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	3 одиниці	3 одиниці	3 одиниці
16.	Сумарно, гривень <i>Формула: відповідний стовпчик «разом» X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 14 X рядок 15)</i>	6 069,00 грн.	5 826,24 грн.	29 373,96 грн.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	2 128 291,92 грн	10 641 459,60 грн

2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	6 069,00 грн	29 373,96 грн
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	2 134 360,92 грн	10 670 833,56 грн
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	0	0
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	2 134 360,92 грн	10 670 833,56 грн

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання

На основі оцінки сумарних витрат малого підприємництва на виконання запланованого регулювання (за перший рік регулювання та за п'ять років) розроблення коригуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання не передбачається.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Положення про наукового спостерігача»

I. Визначення проблеми

Проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Положення про наукового спостерігача» (далі – проект наказу) розроблено відповідно до абзацу двадцять п'ятого статті 8 Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», пункту 8 Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.02.2021 № 124, з метою виконання Україною взятих на себе зобов'язань відповідно до міжнародних договорів та формування нормативно-правового підґрунтя діяльності наукових спостерігачів, які здійснюють наукове спостереження на риболовних суднах, що плавають під Державним прапором України або прапорами інших держав.

Наразі, водні живі ресурси Світового океану, які залишаються одним із найбільш доступних для людства продуктом харчування, піддаються чи не найбільшому антропогенному навантаженню, а більшість з них використовується з перевищенням рівнів допустимого вилову. Нерегульоване використання водних живих ресурсів Світового океану може призвести до знищення рибних запасів цих вод, а також транскордонних рибних запасів, тому їх промисловий вилов потребує контролю з боку держав, під прапором яких здійснюється промисел риби та інших водних живих ресурсів.

З метою попередження негативних наслідків для запасів водних живих ресурсів світова спільнота вбачає необхідність в ухваленні державами, судна яких здійснюють промисел у водах відкритого моря і у прибережних водах інших держав, заходів щодо здійснення відповідного контролю за цією діяльністю. Більшість прибережних держав запровадили національні схеми регулювання рибпромислової діяльності у водах під своєю юрисдикцією і у водах відкритого моря.

Одним з важливих та дієвих елементів державного контролю за використанням рибних запасів Світового океану є забезпечення наукового спостереження на риболовних суднах, що здійснюють промисел у цих водах.

Наукове спостереження на риболовних суднах організовується, виходячи з необхідності забезпечення державного контролю і моніторингу діяльності риболовних суден під українським прапором та суден іноземних держав.

Відповідно до вимог статей 14 та 18 частини III Угоди про виконання положень Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права від 10.12.1982, які стосуються збереження транскордонних рибних запасів та запасів далеко мігруючих риб і управління ними (далі – Угода), ратифікованої Законом України № 319-IV від 28.11.2002, Україна, як Сторона Угоди, зобов'язана здійснювати регульоване, відповідальне та

науково обґрунтоване рибальство, що забезпечується шляхом наукових спостережень на риболовних суднах. Україна, як суб'єкт міжнародних правовідносин, має забезпечувати свій внесок у забезпечення глобального контролю та спостереження за діяльністю риболовних суден під прапором України та інших держав відповідно до міжнародних договорів України. Така діяльність має базуватися на принципах відповідального рибальства, що передбачає моніторинг промислового використання суднами морських живих ресурсів, і дотримання судновласниками заходів зі збереження та управління ними.

Реалізація функцій державного нагляду (контролю) у галузі охорони, використання та відтворення водних біоресурсів у виключній (морській) економічній зоні України, територіальному морі, внутрішніх водоймах України та у водах за межами юрисдикції України щодо риболовних суден, що плавають під Державним Прапором України здійснюється центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері рибного господарства та рибної промисловості, охорони, використання та відтворення водних біоресурсів, регулювання рибальства.

Правовими основами здійснення суднами під Державним прапором України у водах за межами юрисдикції України відповідального та регульованого рибальства є підписані та ратифіковані Україною міжнародні договори, зокрема Конвенція Організації Об'єднаних Націй з морського права 1982 року (далі – Конвенція), яка містить основні норми і принципи морського права, Конвенція про збереження морських живих ресурсів Антарктики 1980 року (далі – Антарктична Конвенція), та Угода, які визначають глобальні та регіональні підходи до забезпечення науково-дослідного співробітництва щодо вивчення стану запасів живих ресурсів і морських екосистем, а також здійснення наукового спостереження промислової діяльності у водах Світового океану.

Так, у статті 200 Конвенції зазначається, що держави повинні співпрацювати безпосередньо або через компетентні міжнародні організації з метою сприяння дослідницьким роботам, здійснення програм наукових досліджень тощо.

Пунктами «а» та «б» статті 5 частини II Угоди визначено, що для збереження транскордонних рибних запасів та запасів далеко мігруючих риб і управління ними прибережні держави та держави, які ведуть рибний промисел у відкритому морі, в порядку реалізації свого обов'язку вживають заходів щодо забезпечення довгострокової сталості транскордонних рибних запасів та запасів далеко мігруючих риб і сприяння меті їх оптимального використання, які повинні ґрунтуватись на найбільш достовірних наявних наукових даних, отриманих за допомогою ефективного моніторингу, контролю та спостереження.

Статтею 2 додатку I Угоди передбачено принципи щодо збору, упорядкування наукових даних і обміну ними, а також подальше упорядкування та використання отриманих наукових даних.

Згідно вимог пункту «а» частини 2 статті XXIV Антарктичної Конвенції Договірні Сторони співпрацюють з метою забезпечення ефективного застосування системи спостереження і інспекції з урахуванням існуючої міжнародної практики.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	–
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання у тому числі суб'єкти малого (мікро) підприємництва	+	–

Дана проблема не може бути вирішена за допомогою ринкових механізмів, оскільки такі механізми відсутні, вирішення проблеми можливе лише шляхом державного регулювання.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою чинних регуляторних актів, оскільки, на сьогодні відсутні регуляторні акти, які б вирішували зазначену проблему.

II. Цілі державного регулювання

Проект наказу розроблено з метою врегулювання правового статусу наукового спостерігача, визначення його прав та обов'язків, процедури його направлення на риболовні судна та відкликання з них, а також інших вимог щодо забезпечення наукового спостереження під час здійснення спеціального використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України.

Проектом наказу передбачено затвердити Положення про наукового спостерігача (далі – проект Положення), яким, зокрема, визначити:

- правовий статус наукового спостерігача;
- кваліфікаційні вимоги до осіб, які можуть бути науковими спостерігачами;
- права та обов'язки наукового спостерігача;
- порядок направлення та відкликання наукового спостерігача;
- обов'язки суб'єктів господарювання і капітанів риболовних суден в частині забезпечення наукового спостереження під час здійснення промислу;
- взаємовідносини наукового спостерігача та відповідальної наукової установи;

форму заяви про направлення на риболовне судно наукового спостерігача, яку суб'єкт господарювання подає до відповідальної наукової установи, що належить до сфери управління уповноваженого органу та визначена ним відповідальною за проведення наукових досліджень з оцінки стану, вивчення біології та середовища існування водних біоресурсів, збирання біологічних і промислово-статистичних даних у зоні дії

міжнародних договорів, стороною яких є Україна.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів досягнення цілей

Вид альтернативи	Опис альтернативи
<p>Альтернатива 1 Збереження поточного стану справ</p>	<p>Не затверджувати Положення про наукового спостерігача, яким буде врегульовано питання правового статусу, кваліфікаційних вимог, прав та обов'язків, порядку направлення наукового спостерігача на риболовне судно, що не дасть змогу забезпечити наукове спостереження промислової діяльності у водах за межами юрисдикції України відповідно до вимог міжнародних договорів.</p>
<p>Альтернатива 2 Затвердження Положення про наукового спостерігача</p>	<p>Видати наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Положення про наукового спостерігача», що дасть змогу визначити правовий статус, кваліфікаційні вимоги, права та обов'язки, порядок направлення наукового спостерігача на риболовне судно, взаємовідносини наукового спостерігача та відповідальної наукової установи, обов'язки суб'єктів господарювання і капітанів риболовних суден.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
------------------	--------	---------

Альтернатива 1	Відсутні. Не буде забезпечено можливості для суб'єктів господарювання для здійснення промислової діяльності за межами юрисдикції України.	Відсутні.
Альтернатива 2	Держава врегульовує питання правового статусу, кваліфікаційних вимог, прав та обов'язків, порядку направлення наукового спостерігача на риболовне судно, взаємовідносин наукового спостерігача та відповідальної наукової установи, обов'язків суб'єктів господарювання і капітанів риболовних суден, тим самим забезпечуючи можливості для здійснення українськими суб'єктами господарювання промислової діяльності у водах за межами юрисдикції України, виконання міжнародних договорів та законодавства України, наукової присутності України у водах Світового океану та розвитку наукового потенціалу України, а також захисту національних інтересів та іміджу України на міжнародній арені.	Додаткові витрати держави у зв'язку із запровадженням проекту наказу не виникають. Оплата праці наукових спостерігачів здійснюється суб'єктом господарювання відповідно до договору, укладеного між таким суб'єктом господарювання та відповідальною науковою установою. Згідно з проведеними розрахунками, наведеними у М-тесті (додаток 1), бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва відсутні.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
------------------	--------	---------

Альтернатива 1	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2	Постачання на ринок високоякісної та доступної продукції з водних біоресурсів українського походження	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

У ролі суб'єктів господарювання, на яких створює вплив проект наказу – суб'єкти господарювання, кількість яких становить 3 (кількість суб'єктів господарювання, які за останні 3 роки отримували дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	–	–		3	3
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	–	–		100%	100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні оскільки неврегульованість проблеми обмежує можливості здійснення промислу за межами юрисдикції України.	Відсутні
Альтернатива 2	Розширення можливостей здійснення промислу за межами юрисдикції України та наявність чіткого механізму залучення на риболовне судно наукового спостерігача для виконання вимог міжнародних договорів України.	Витрати розраховані з урахуванням вартості часу роботи наукового спостерігача та матеріально-технічного забезпечення, необхідного для виконання науковим спостерігачем посадових обов'язків на 1 промисловий рейс риболовного судна, кількості годин, яка буде витрачатись суб'єктом господарювання на ознайомлення з вимогами

	<p>регулювання – 2 год., на організацію вимог регулювання – 48 год.</p> <p>З урахуванням цього сумарні витрати на одного суб'єкта господарювання складають орієнтовно 711 453,64 грн лише в перший рік на ознайомлення з вимогами регулювання та їх організацію, і та 711 372,72 грн за кожен наступний рік згідно з проведеними розрахунками витрат суб'єктів малого (мікро) підприємництва в межах даного аналізу (додаток 1).</p>
--	--

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Залишення ситуації без змін	Витрати відсутні
Альтернатива 2. Прийняття проекту наказу	Для суб'єктів мікропідприємництва: за 1 рік – 2 134 360,92 грн; за 5 років – 10 670 833,56 грн

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, 4:

4 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаються невирішеними);

1 - цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Не забезпечує досягнення цілей державного регулювання, визначених у розділі III цього аналізу. Проблема продовжує існувати
Альтернатива 2	4	Досягаються цілі державного регулювання шляхом врегулювання питань правового статусу, кваліфікаційних вимог, прав та обов'язків, порядку направлення наукового спостерігача на риболовне судно, взаємовідносин наукового спостерігача та відповідальної наукової установи, обов'язків суб'єктів господарювання і капітанів риболовних суден в частині забезпечення наукового спостереження під час здійснення промислу

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, вигоди для, громадян,	Відсутні	Альтернатива не вирішує проблему, що існує

	держави та суб'єктів господарювання відсутні		
Альтернатива 2	Створюються правові підстави для направлення та розміщення наукового спостерігача на риболовному судні, контролю виконання ним посадових обов'язків, захисту прав наукового спостерігача та виконання міжнародних договорів.	Додаткові витрати держави у зв'язку із запровадженням проекту наказу не виникають. Сумарні витрати на одного суб'єкта господарювання складають орієнтовно 711 453,64 грн лише в перший рік на ознайомлення з вимогами регулювання та їх організацію, і 711 372,72 грн за кожен наступний рік згідно з проведеними розрахунками витрат суб'єктів малого (мікро) підприємництва в межах даного аналізу (додаток 1).	Альтернатива вирішує існуючу проблему, що забезпечить можливість здійснення промислової діяльності у водах за межах юрисдикції України

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/ причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Причиною відмови	Зовнішні

	від даної альтернативи є те, що вона не сприятиме вирішенню проблеми, залишить правове регулювання неврегульованим.	чинники відсутні
Альтернатива 2	Оптимальне рішення, що дасть змогу суб'єктам господарювання розширити райони рибпромислової діяльності у водах за межами юрисдикції України.	Зовнішні чинники відсутні

Ураховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення встановлення цілей, доцільно видати розроблений проект наказу.

Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого проекту наказу не потребується, оскільки відсутні негативні та позитивні обставини (економічні, політико-правові; соціальні, природно-екологічні фактори), які потенційно можуть впливати на реалізацію зазначеного проекту наказу.

Можливої шкоди, у разі очікуваних наслідків дії проекту наказу, не прогнозується.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Реалізація поставлених цілей державного регулювання здійснюється шляхом видання наказу, яким буде визначено:

- правовий статус наукового спостерігача на риболовному судні;
- кваліфікаційні вимоги до осіб, які можуть бути науковим спостерігачем;
- права та обов'язки наукового спостерігача;
- порядок направлення та відкликання наукового спостерігача;

обов'язки суб'єктів господарювання і капітанів риболовних суден в частині забезпечення наукового спостереження під час здійснення промислу;

взаємовідносини наукового спостерігача та відповідальної наукової установи;

форму заяви про направлення на риболовне судно наукового спостерігача, яку суб'єкт господарювання подає до відповідальної наукової установи, що належить до сфери управління уповноваженого органу та визначена ним відповідальною за проведення наукових досліджень з оцінки стану, вивчення біології та середовища існування водних біоресурсів,

збирання біологічних і промислово-статистичних даних у зоні дії міжнародних договорів, стороною яких є Україна.

Ступінь ефективності обраних принципів і способів досягнення мети державного регулювання оцінюється як високий, з виданням буде передбачено чіткий алгоритм направлення наукового спостерігача на риболовні судна.

Заходи, які необхідно здійснити органам влади:

1) Міністерству аграрної політики та продовольства:

забезпечити подання проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Положення про наукового спостерігача» на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

забезпечувати контроль за виконанням вимог наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Положення про наукового спостерігача».

2). Державному агентству меліорації та рибного господарства:

поінформувати зацікавлених суб'єктів господарювання про видання наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Положення про наукового спостерігача»;

поінформувати зацікавлених суб'єктів господарювання про відповідальну наукову установу, яка направляє наукового спостерігача на риболовне судно за погодженням з уповноваженим органом;

погоджувати направлення наукового спостерігача на риболовне судно.

Заходи, які необхідно здійснити суб'єктам рибного господарства:

ознайомитися з наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Положення про наукового спостерігача» та забезпечити його виконання;

довести до відома екіпажу риболовного судна, на якому розміщуватиметься науковий спостерігач, інформацію щодо вимог наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Положення про наукового спостерігача», зокрема в частині обов'язків суб'єктів господарювання і капітанів риболовних суден в частині забезпечення наукового спостереження під час здійснення промислу.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Від впровадження проекту наказу негативних наслідків не очікується.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу) та збільшення граничної чисельності працівників Держрибагентства.

Розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва не

проводився, оскільки регуляторний акт стосується суб'єктів малого підприємництва.

Проведено розрахунок витрат суб'єктів малого (мікро) підприємництва в межах даного аналізу (додаток 1), згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (М-тест).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежується в часі, що дасть змогу досягти цілей державного регулювання.

Зміна строку дії акта можлива в разі зміни правових актів з метою приведення його положень у відповідність до їх вимог.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства, але не раніше дня його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

До основних показників результативності дії регуляторного акта належать:

обсяг вилову водних біоресурсів у водах за межами юрисдикції України, щодо яких встановлено вимоги про забезпечення наукового супроводу промислової діяльності;

формування наукових обґрунтувань щодо визначення дозволених для вилучення видів водних біоресурсів та встановлення лімітів їх добування, встановлення обмежень щодо промислового навантаження на водні біоресурси у районах здійснення наукового спостереження;

розробка за результатами здійснення наукового спостереження цільових програм наукових досліджень у водах Світового океану;

Кількісні показники результативності дії регуляторного акта:

кількість українських риболовних суден, що здійснюють промислову діяльність у водах за межами юрисдикції України, та на бортах яких наукові спостерігачі здійснюють наукове спостереження промислової діяльності;

кількість наукових спостерігачів направлених на риболовні судна для здійснення наукового спостереження;

кількість звітних матеріалів, підготовлених науковими спостерігачами за результатами здійснення наукового спостереження промислової діяльності у водах за межами юрисдикції України.

Рівень поінформованості суб'єктів рибного господарства, користувачів водних біоресурсів, суб'єктів аквакультури з основних положень регуляторного акта – середній. Держрибагентством забезпечується оприлюднення проекту акта у встановленому законодавством порядку, зокрема, на офіційному вебсайті Державного агентства меліорації та рибного господарства України (www.darg.gov.ua).

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися Державним агентством меліорації та рибного господарства України.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися після набрання ним чинності, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього регуляторного акта.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься через рік з дня набрання ним чинності, але не пізніше двох років з дня набрання чинності цим регуляторним актом.

Періодичні відстеження результативності регуляторного акта здійснюватимуться раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього регуляторного акта.

Метод проведення відстеження результативності акта – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності регуляторного акта – статистичний.

Цільові групи, які будуть залучатися для проведення відстеження результативності регуляторного акта – відповідальна наукова установа, суб'єкти рибного господарства.

Т.в.о. Голови Державного агентства меліорації
та рибного господарства України

Ігор КЛИМЕНОК

« _____ » _____ 2023 р.

**ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО
МЕЛІОРАЦІЇ ТА РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(ДЕРЖРИБАГЕНТСТВО)**

вул. Січових Стрільців, 45 а, м. Київ, 04053

тел.: (044) 272 20 32

E-mail: darg@darg.gov.ua

сайт: darg.gov.ua

код згідно з ЄДРПОУ 37472282 STATE AGENCY

**OF MELIORATION AND
FISHERIES OF UKRAINE
(DERZHRYBAGENTSTVO)**

45a, Sichovykh Striltsiv str., Kyiv, 04053, Ukraine

tel.: (+380) (44) 272 20 32

E-mail: darg@darg.gov.ua

WEB:
www.darg.gov.ua

№ _____ від _____ 20__ р.

Державна регуляторна служба України

Про погодження проекту
наказу Мінагрополітики

На заміну листа Державного агентства меліорації та рибного господарства України від 30.10.2023 № 3-15-5/6407-23 відповідно до статті 21 [Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері](#)

господарської діяльності» Державне агентство меліорації та рибного господарства України подає для погодження доопрацьований проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Положення про наукового спостерігача» (далі – проект наказу).

Додатки: 1. Проект наказу на 10 арк. в 1 прим.

2. Пояснювальна записка до проекту наказу на 5 арк. в 1 прим.
3. Аналіз регуляторного впливу до проекту наказу на 19 арк. в 1 прим.
4. Інформаційно-довідкові матеріали на 1 арк. в 1 прим

Т.в.о. Голови

Ігор КЛИМЕНОК

Увійти за допомогою id.gov.ua (https://id.gov.ua/?response_type=code&client_id=db8dc9a02c518a5e861ae)

 Державне агентство розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм
"ГАРЯЧА ЛІНІЯ": 0 (800) 50-52-50 (tel:0800505250)

 (<https://www.youtube.com/channel/UCbGPbdVuWZDEDWuTHjRF4Qg>) (<https://www.facebook.com/dargua>) (<https://t.me/dargme>) Пошук (https://darg.gov.ua/_poshuk_po_sajtu_0_1050_menu_0_1.html)

Проект наказу Мінагрополітики "Про затвердження Положення про наукового спостерігача" (27.10.2023)

Державне агентство меліорації та рибного господарства України відповідно до статті 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» оголошує про оприлюднення проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Положення про наукового спостерігача» (далі – проект Закону), на офіційному вебсайті Держрибагентства – www.darg.gov.ua (<http://www.darg.gov.ua>), розділ «Діяльність»; підрозділи: «Регуляторна діяльність», «Проекти регуляторних актів».

Проект наказу розроблено відповідно до абзацу двадцять п'ятого статті 8 Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», пункту 8 Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2021 року № 124, та спрямований на виконання Україною взятих на себе зобов'язань відповідно до міжнародних договорів та формування нормативно-правового підґрунтя діяльності наукових спостерігачів, які здійснюють наукове спостереження на риболовних суднах, що плавають під Державним прапором України або прапорами інших держав.

Реалізація проекту наказу дозволить на законодавчому рівні врегулювати питання діяльності наукових спостерігачів, які здійснюють наукове спостереження на риболовних суднах, що плавають під Державним прапором України та прапорами інших держав.

Назва органу виконавчої влади, що розробив проект акта

Міністерство аграрної політики та продовольства України.

Державне агентство меліорації та рибного господарства України.

Назва структурного підрозділу, що розробив регуляторний акт, адреса та телефон

Відділ міжнародного співробітництва Державного агентства меліорації та рибного господарства України, м. Київ, вул. Січових Стрільців, буд. 45-А, тел. (044) 484-63-31, e-mail: inter@darg.gov.ua (<mailto:inter@darg.gov.ua>).

Проект наказу та аналіз регуляторного впливу до нього оприлюднено на офіційних вебсайтах Мінагрополітики: www.minagro.gov.ua та Держрибагентства www.darg.gov.ua (<http://www.darg.gov.ua>).

Строк прийняття зауважень та пропозицій до проекту наказу від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань становить один місяць.

Зауваження та пропозиції надаються до:

Державного агентства меліорації та рибного господарства України (04053, м. Київ, вул. Січових Стрільців, буд. 45-А, тел. (044) 484-63-31), e-mail: inter@darg.gov.ua (<mailto:inter@darg.gov.ua>).

Державної регуляторної служби України (01011, м. Київ, вул. Арсенальна, буд. 9/11), e-mail: inform@drs.gov.ua (<mailto:inform@drs.gov.ua>).

ЗАВАНТАЖИТИ ДОКУМЕНТИ (https://darg.gov.ua/files/25/10_27_2023_pna.zip)

Читайте також: